

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการผลิตยางพาราในจังหวัดหนองคาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการของเกษตรกรผู้ผลิตยางพารา 2) สภาพและปัญหาการผลิตยางพาราของเกษตรกร 3) สภาพการได้รับการส่งเสริมการผลิตยางพารา 4) ความต้องการของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการผลิตยางพารา 5) เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการผลิตยางพารา การดำเนินการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการส่งเสริมการผลิตยางพาราและได้ทำการเปิดกริดอย่างได้แล้วในพื้นที่ 5 อำเภอ จำนวน 119 ราย การกำหนดตัวอย่างศึกษาใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจงเพื่อคัดเลือกอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน การกำหนดตัวแทนกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้านใช้วิธีกำหนดสัดส่วน และใช้วิธีคัดเลือกแบบมีระบบเพื่อคัดเลือกรายชื่อเกษตรกร

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์(Interview Schedule)ที่สร้างขึ้นเป็นคำถามที่กำหนดคำตอบให้เลือกตอบ (Close-ended question) และเป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น (Open-ended question) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุดของข้อมูล ค่าต่ำสุดของข้อมูล เพื่ออธิบายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1, 2, 3 และ 4 และใช้ค่าสถิติ t - test และ F - test เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการในการทดสอบสมมติฐาน และอธิบายผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 5 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Sciences (SPSS/PC) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการของเกษตรกรผู้ผลิตยางพารา

1) ลักษณะพื้นฐานด้านสังคมของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราร้อยละ 88.2 เป็นชาย อยู่ในวัยแรงงานมีอายุระหว่าง 40 - 50 ปี อายุเฉลี่ย 47 ปี ส่วนมาร้อยละ 81.5

จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา เกษตรกรร้อยละ 51.3 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 4-6 คน โดยเฉลี่ยประมาณ 5 คน ส่วนจำนวนแรงงานในการผลิตยางพารา ร้อยละ 88.2 มีระหว่าง 1-2 คน เกษตรกรร้อยละ 87.4 มีอาชีพหลักด้านการเกษตร และอาชีพอื่นๆ คือ รับจ้างทั่วไป ค้าขาย และรับราชการ

2) ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร พบว่า โดยเฉลี่ยเกษตรกรมีพื้นที่ดินเพื่อการเกษตร 55.5 ไร่ มีพื้นที่ดินเพื่อการเกษตรสูงสุด 160.0 ไร่ ค่าสุด 10 ไร่ เกษตรกรร้อยละ 46.2 มีพื้นที่ดินเพื่อการเกษตรน้อยกว่า 40 ไร่ ร้อยละ 32.8 มีพื้นที่ดินเพื่อการเกษตรระหว่าง 40-80 ไร่ เกษตรกรร้อยละ 71.4 มีรายได้จากการขายผลผลิตพืช รองลงมาร้อยละ 16.8 มาจากการเลี้ยงสัตว์ โดยมีรายได้เฉลี่ยจากภาคการเกษตรประมาณ 85,000.00 บาทต่อปี โดยที่ร้อยละ 42.9 มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อปี ร้อยละ 30.6 มีรายได้ระหว่าง 20,000-30,000 บาทต่อปี และร้อยละ 26.5 มีรายได้มากกว่า 30,000 บาทต่อปี ส่วนรายได้จากยางพารา พบว่า เกษตรกรร้อยละ 38.7 มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาทต่อปี ร้อยละ 32.8 มีรายได้ระหว่าง 20,000-60,000 บาทต่อปี ร้อยละ 28.5 มีรายได้มากกว่า 60,000 บาทต่อปี โดยเฉลี่ยมีรายได้ประมาณ 51,942 บาทต่อปี เกษตรกรร้อยละ 78.2 มีรายได้ขึ้นนอกภาคการเกษตร โดยมากร้อยละ 54.6 ได้มาจากญาติที่ไปทำงานที่อื่นส่งมาให้ ที่เหลือมาจากค่าเช่าที่ดิน เครื่องมือ งานทอผ้า/งานหัตถกรรม รวมรายได้นอกภาคการเกษตร เกษตรกรร้อยละ 66.4 มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาทต่อปี ร้อยละ 24.3 มีรายได้ระหว่าง 40,000-80,000 บาทต่อปี โดยเฉลี่ยมีรายได้จากนอกภาคการเกษตรประมาณ 31,887 บาทต่อปี

5.1.2 สภาพการผลิตยางพาราของเกษตรกร

1) สภาพการผลิตยางพารา พบว่า เกษตรกรร้อยละ 52.1 ได้ปลูกยางมาแล้ว 8-9 ปี แต่โดยเฉลี่ยปลูกมาแล้วประมาณ 8 ปี เกษตรกรร้อยละ 64.8 มีพื้นที่ปลูกยางพาราระหว่าง 10-30 ไร่ โดยเฉลี่ยมีพื้นที่ปลูกบางประมาณ 22 ไร่ พืชหลักที่ได้ปลูกมาก่อนการปลูกยางพารา เกษตรกรร้อยละ 79.8 ได้ปลูกมันสำปะหลัง เกษตรกรร้อยละ 97.5 มีการเตรียมพื้นที่และการเตรียมดินโดยไถพรวนดินเดิมก่อนการปลูกยางพารา ดันพันธุ์ยางที่ใช้ปลูกร้อยละ 88.2 ปลูกด้วยต้นยางชำถุง โดยเกษตรกรร้อยละ 99.2 รู้จักซื้อพันธุ์ยางที่ตนปลูกซึ่งได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ การใช้ระยะปลูกเกษตรกรร้อยละ 60.5 ใช้ระยะปลูก 3 x 7 เมตร เกษตรกรทั้งหมดมีการใส่ปุ๋ยยางพาราโดยใช้ปุ๋ยเคมี ในอัตราปริมาณเฉลี่ยต่อปี 22.30 กิโลกรัม

ส่วนวิธีการใส่ปุ๋ยเกษตรกรร้อยละ 59.7 ใส่โดยการหยอดเป็นหลุม ร้อยละ 35.3 ใส่โดยการหว่าน ซึ่งเกษตรกรร้อยละ 96.6 จะใส่ปุ๋ยอย่างน้อยต่ำกว่า 2 ครั้งต่อปี การควบคุมกำจัดวัชพืชในสวนยาง เกษตรกรร้อยละ 66.4 กำจัดวัชพืชใช้สารเคมี ร้อยละ 85.7 ได้คัดแต่งกิ่งยางพารา ร้อยละ 61.3 คัดแต่งกิ่งยางพาราจำนวน 2 ครั้งต่อปี การปลูกพืชแซมยางเกษตรกรร้อยละ 69.7 ไม่ได้ปลูกพืชแซมยาง ร้อยละ 23.5 จะปลูกเป็นบางฤดู โดยเกษตรกรร้อยละ 77.3 ปลูกพืชไร่เป็นพืชแซมยาง การกรีดยางเกษตรกรร้อยละ 45.4 ใช้ระบบการกรีดยางครั้งต้นวันเว้นวัน ร้อยละ 39.5 ใช้ระบบกรีดยางครั้งต้นสองวันเว้นหนึ่งวัน โดยร้อยละ 53.8 จะกรีดยางในช่วงเวลา 04.00 - 05.00 น. ร้อยละ 39.5 จะกรีดยางช่วงเวลา 02.00-04.00 น. ส่วนจำนวนครั้งของการกรีดยางเกษตรกรร้อยละ 79.0 ทำการกรีดยาง 4-6 เดือนต่อปี ผลผลิตน้ำยางที่ได้เฉลี่ยต่อวันเกษตรกรร้อยละ 64.7 มีปริมาณน้ำยางที่กรีดยางได้ไม่เกิน 40 กิโลกรัม โดยเฉลี่ยได้ปริมาณน้ำยาง 39 กิโลกรัมต่อวัน โดยน้ำยางที่กรีดยางได้เกษตรกรทั้งหมดนำไปแปรรูปเป็นยางแผ่นดิบ เกษตรกรร้อยละ 95.8 สามารถขายได้ในช่วงราคา 26.00-28.00 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเกษตรกรร้อยละ 68.9 นำไปขายให้กับกลุ่มสหกรณ์หรือตลาดแทรกแซงของทางราชการ

2) สภาพปัญหาในการผลิตยางพาราของเกษตรกร ปัญหาในการผลิตยางพาราของเกษตรกรพบว่า เกษตรกรมีปัญหามาก 3 เรื่องคือ เงินทุนไม่เพียงพอ ไม่ทราบแหล่งรับซื้อยาง และราคาในการรับซื้อไม่ดี ส่วนที่เหลือมีปัญหาค่อนข้างน้อย ได้แก่ คินขาดความอุดมสมบูรณ์ ความรู้เรื่องการปลูกยาง ความรู้เรื่องการกำจัดศัตรูพืช ความรู้เรื่องการใส่ปุ๋ย ความรู้เรื่องการคัดแต่งกิ่งยาง แรงงานปลูกยาง แรงงานกรีดยาง การให้การอบรมที่เพียงพอ เอกสารให้คำแนะนำเรื่องยาง การติดตามให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และขาดการจัดตั้งกลุ่มเพื่อจำหน่ายผลผลิต

5.1.3 สภาพการได้รับการส่งเสริมการผลิตยางพาราของเกษตรกร

สภาพการได้รับการส่งเสริมการผลิตยางพาราของเกษตรกรพบว่า เกษตรกรร้อยละ 85.7 ได้รับทราบข่าวสารและเข้าร่วมปลูกยางโดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ให้ข่าวสารและแนะนำ ร้อยละ 95.0 ได้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเรื่องยางพารา โดยร้อยละ 76.5 ได้เคยเข้ารับการฝึกอบรม 1-2 ครั้ง และร้อยละ 65.5 เป็นการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องยางพาราโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาแนะนำให้

สำหรับจำนวนครั้งของรูปแบบวิธีการส่งเสริมที่เกษตรกรได้รับใน 3 กลุ่มคือ 1) การส่งเสริมแบบรายบุคคล พบว่า ในเรื่อง เจ้าหน้าที่มาเยี่ยมให้คำปรึกษาที่บ้าน เจ้าหน้าที่มาเยี่ยมที่ไร่นา การไปพบเจ้าหน้าที่ที่สำนักงาน เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับหรือปฏิบัติประมาณ 1-2 ครั้งต่อปี ส่วนการเขียนจดหมายติดต่อกับเจ้าหน้าที่ เกษตรกรร้อยละ 83.2 ไม่เคยเขียนจดหมายติดต่อกับเจ้าหน้าที่ 2) การส่งเสริมแบบกลุ่ม พบว่า ในเรื่อง การประชุมกลุ่ม การสาธิตวิธี เกษตรกรส่วนมากได้รับประมาณ 1-2 ครั้งต่อปี เรื่องการฝึกอบรม การสาธิตผล เกษตรกรส่วนมากได้รับประมาณ 1 ครั้งต่อปี 3) การส่งเสริมแบบมวลชน พบว่า ในเรื่อง การชมงานนิทรรศการงานวันเกษตร การได้รับหนังสือเวียนแจ้งข่าวสาร การชมวิดีโอ การรับข่าวสารเรื่องยางพาราจากหอกระจายข่าว การรับข่าวสารจากวิทยุและโทรทัศน์ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้รับข่าวสารโดยทางวิธีดังกล่าว มีเพียงส่วนน้อยที่ได้รับประมาณ 1-2 ครั้งต่อปี

ส่วนจำนวนครั้งความต้องการรูปแบบวิธีการส่งเสริมเรื่องยางพารา พบว่า ในเรื่อง การจัดประชุมกลุ่ม การจัดฝึกอบรม การแจกเอกสารคำแนะนำเรื่องยางพารา การไปทัศนศึกษา การจัดทำแปลงสาธิต การจัดงานวันรณรงค์ การใช้โทรทัศน์และวิทยุ และการใช้หอกระจายข่าว เกษตรกรโดยส่วนใหญ่มีความต้องการประมาณ 1-2 ครั้งต่อปี ส่วนเรื่องการเข้าเยี่ยมชมของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม เกษตรกรมีความต้องการประมาณ 4-6 ครั้งต่อปี

5.1.4 ระดับความต้องการความรู้เกี่ยวกับการผลิตยางพาราของเกษตรกร

ในการวิจัยครั้งนี้การแปลผลได้กำหนดค่าคะแนนระดับความต้องการของเกษตรกร ออกเป็น 3 ระดับ มีความต้องการมาก มีค่าเป็น 2 มีความต้องการน้อย มีค่าเป็น 1 และไม่มีความต้องการ มีค่าเป็น 0 การวิจัยได้แบ่งความต้องการของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการผลิตยางพาราออกเป็น 3 ด้าน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1) ความต้องการความรู้เกี่ยวกับการผลิตยางพาราของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรมีระดับความต้องการมาก จำนวน 13 เรื่อง ได้แก่ การปลูกด้วยดินยางชำถุง การตัดแต่งและสร้างทรงพุ่ม การขยายพันธุ์ยาง การกรีดยาง วิธีกรีดยางครั้งแรกวันเว้นวัน วิธีการทำยางแผ่นดิบ การทำยางแผ่นรมควัน การทำยางแท่ง การทำยางเครพ การทำน้ำยางข้น โรคยางและการป้องกันกำจัดแหล่งที่ดึงดูดโรงงานรับซื้อยาง และราคาผลิตภัณฑ์ยาง และเกษตรกรมีระดับความต้องการน้อย จำนวน 11 เรื่อง ได้แก่ การเลือกพื้นที่ปลูกยาง การเตรียมพื้นที่ปลูกยาง การปลูกด้วยดินคอกตา การปลูกเมล็ดแล้วคอกตาในแปลง การปลูกซ่อมยาง การใส่ปุ๋ยแบบหว่าน การใส่ปุ๋ยเป็นแถบ การใส่ปุ๋ยแบบหลุม การกำจัดวัชพืชโดยใช้สารเคมี และไม่ใช้สารเคมี การปลูกพืชแซมยาง

การปลูกพืชคลุมดิน ลักษณะประจำพันธุ์ยาง การกรีดยางครั้งต้นวันเว้นสองวัน การกรีดยางครั้งต้นวันเว้นสองวันร่วมกับใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง และการทำยางแผ่นผึ่งแห้ง

2) ความต้องการของเกษตรกรในรูปแบบวิธีการส่งเสริมเรื่องยางพารา พบว่า จากรูปแบบวิธีการส่งเสริม 9 วิธี เกษตรกรมีระดับความต้องการมาก 5 วิธี ได้แก่ การเข้าเยี่ยมชมของเจ้าหน้าที่ การจัดประชุมกลุ่ม การจัดฝึกอบรม การแจกเอกสารคำแนะนำ และการไปทัศนศึกษาดูงาน และเกษตรกรมีระดับความต้องการระดับน้อย 4 วิธี ได้แก่ การจัดแสดงแปลงสาธิต การจัดงานวันเกษตร การใช้โทรทัศน์วิทยุ และการใช้หอกระจายข่าว

3) ความต้องการการบริการและสนับสนุนการผลิตยางพาราของเกษตรกร พบว่า จากการบริการและการสนับสนุนการผลิตทั้ง 9 เรื่อง เกษตรกรมีระดับความต้องการมากทั้งหมด ได้แก่ สินเชื่อเพื่อการผลิต (เงินทุน) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต เรื่องต้นพันธุ์ยางพารา ปุ๋ยเคมี สารเคมี อุปกรณ์กรีดยาง แหล่งรับซื้อผลผลิตยาง การประชาสัมพันธ์ผลผลิต แหล่งซื้อปัจจัยการผลิต ตลาดกลางหรือตลาดแทรกแซงรับซื้อผลผลิต การประกันราคาผลผลิต การรวมกลุ่มเพื่อการผลผลิต และแหล่งให้คำปรึกษาแนะนำ

5.1.5 เปรียบเทียบระดับความต้องการต่อการส่งเสริมการผลิตยางพารา

ผลการวิจัยในส่วนนี้ เป็นการเปรียบเทียบระดับความต้องการของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการผลิตยางพาราในเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการผลิตยางพารา รูปแบบวิธีการส่งเสริมเรื่องยางพารา และการบริการและสนับสนุนการผลิต โดยจำแนกตามลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสภาพการผลิตยางพารา จำนวน 12 ลักษณะ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการเป็นสมาชิกกลุ่ม จำนวนแรงงานในครัวเรือน อาชีพหลัก จำนวนพื้นที่การเกษตร รายได้จากภาคการเกษตร จำนวนพื้นที่ปลูกยาง จำนวนปีที่ปลูกยาง จำนวนแรงงานการผลิตยาง และรายได้จากยางพารา ผลการเปรียบเทียบพบว่า เกษตรกรที่มีลักษณะพื้นฐานแตกต่างกัน มีระดับความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้

1) ความต้องการความรู้เกี่ยวกับการผลิตยางพารา

เกษตรกรที่เป็นเพศชายและเพศหญิงมีระดับความต้องการความรู้แตกต่างกัน จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ การใส่ปุ๋ยยางแบบเป็นแถบ การกรีดยางครั้งต้นวันเว้นสองวันร่วมกับใช้สารเคมี การทำยางแท่ง โรคยางและการป้องกันกำจัด โดยเกษตรกรที่เป็นเพศหญิง มีระดับความต้องการสูงกว่าเพศชาย

เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ อายุไม่เกิน 40 ปี อายุ 41-50 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี มีระดับความต้องการความรู้แตกต่างกันจำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ การปลูกยางด้วยต้นยางชำถุง การปลูกพืชแซมยาง การขยายพันธุ์ยาง การทำยางแผ่นผึ่งแห้ง การทำน้ำยางข้น และแหล่งโรงงานยางดิบ โดยที่เกษตรกรที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และมีค่าเฉลี่ยระดับความต้องการแตกต่างจากกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 50 ปี

เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาจบประถมศึกษา และจบมัธยมศึกษา มีระดับความต้องการแตกต่างกันจำนวน 7 เรื่อง โดยพบว่า เกษตรกรที่จบการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความต้องการสูงกว่าเกษตรกรที่จบการศึกษามัธยมศึกษา ในเรื่อง การปลูกซ่อมยาง การใส่ปุ๋ยแบบหูลุม การเตรียมพื้นที่ปลูกยางพารา และการเลือกพื้นที่ปลูกยาง ส่วนการปลูกยางด้วยเมล็ดแล้วคิดค่าในแปลงการปลูกพืชแซมยาง และการทำยางแผ่นรมควัน พบว่า เกษตรกรที่จบการศึกษามัธยมศึกษา มีระดับความต้องการสูงกว่าเกษตรกรที่จบการศึกษาประถมศึกษา

เกษตรกรที่มีสถานภาพการเป็นสมาชิกกลุ่มแตกต่างกันคือ เป็นประธานกลุ่ม และเป็นสมาชิกกลุ่ม มีระดับความต้องการความรู้แตกต่างกัน จำนวน 11 เรื่อง ได้แก่ การเตรียมพื้นที่ปลูกยาง การปลูกยางด้วยต้นตอตา ลักษณะประจำพันธุ์ยาง การเลือกพื้นที่ปลูกยาง การปลูกยางด้วยต้นยางชำถุง การปลูกซ่อมยาง การใส่ปุ๋ยแบบหูลุม การกำจัดวัชพืชโดยใช้สารเคมี การกรีดยาง การกรีดยางครั้งต้นวันเว้นวัน และโรคยางและการป้องกันกำจัด โดยที่เกษตรกรที่มีสถานภาพเป็นประธานกลุ่มมีระดับความต้องการความรู้สูงกว่าเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มและเป็นค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมีความต้องการมาก

เกษตรกรที่มีแรงงานในครัวเรือนแตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ จำนวนแรงงานต่ำกว่า 4 คน จำนวนแรงงาน 5-6 คน และจำนวนแรงงานมากกว่า 7 คน มีระดับความต้องการความรู้แตกต่างกัน จำนวน 7 เรื่อง โดยพบว่า ในเรื่อง การปลูกด้วยต้นยางชำถุง การปลูกซ่อมยาง การปลูกพืชคลุมดิน รูปแบบผลิตภัณฑ์ยาง ราคาผลิตภัณฑ์ยาง และแหล่งที่ตั้งโรงงานยางดิบ เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานต่ำกว่า 4 คน มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ส่วนเรื่องคุณลักษณะพันธุ์ยาง พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงาน 5-6 คนมีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

เกษตรกรที่มีอาชีพหลักทางการเกษตรและอาชีพอื่นๆ (ค้าขาย รับราชการ รับจ้างทั่วไป) มีระดับความต้องการความรู้แตกต่างกัน จำนวน 4 เรื่องคือ การกรีดยางครั้งต้นวันเว้นสองวัน โรคยางและการป้องกันกำจัด การกรีดยาง การทำยางแผ่นดิบ โดยที่เกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักด้านอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยระดับความต้องการสูงกว่าเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักด้านเกษตรกรรม

เกษตรกรที่มีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรแตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ พื้นที่ต่ำกว่า 40 ไร่ พื้นที่ 40-80 ไร่ และพื้นที่มากกว่า 80 ไร่ มีระดับความต้องการความรู้แตกต่างกัน จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ การปลูกยางด้วยต้นยางชำถุง การปลูกยางด้วยเมล็ดแล้วคิดดาในแปลง การกรีดยางครึ่งต้น วันเว้นสองวัน แหล่งที่ตั้งโรงงานยางดิบ และราคาผลิตภัณฑ์ยาง โดยที่เกษตรกรที่มีพื้นที่ทำการเกษตรต่ำกว่า 40 ไร่ มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

เกษตรกรที่มีรายได้จากภาคการเกษตรแตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ 10,000-30,000 บาท และรายได้มากกว่า 30,000 บาท มีระดับความต้องการความรู้แตกต่างกัน จำนวน 2 เรื่อง โดยพบว่าเรื่อง การเลือกพื้นที่ปลูกยาง เกษตรกรที่มีรายได้จากภาคการเกษตร 10,000-30,000 บาท มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ส่วนเรื่อง ราคาผลิตภัณฑ์ยาง เกษตรกรที่มีรายได้จากภาคการเกษตรมากกว่า 30,000 บาท มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกยางพาราแตกต่างกัน 3 กลุ่ม คือ พื้นที่ต่ำกว่า 10 ไร่ พื้นที่ 10-30 ไร่ และพื้นที่มากกว่า 30 ไร่ มีระดับความต้องการความรู้แตกต่างกัน จำนวน 7 เรื่อง โดยพบว่าในเรื่องการใส่ปุ๋ยแบบหลุม การกำจัดวัชพืชโดยใช้สารเคมี และการทำยางแผ่นดิบ เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกยางต่ำกว่า 10 ไร่ มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ส่วนเรื่องการกำจัดวัชพืชโดยไม่ใช้สารเคมี และการขยายพันธุ์ยาง เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกยาง 10-30 ไร่ มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และเรื่องการทำยางแผ่นรมควัน เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกยางมากกว่า 30 ไร่ มีระดับความต้องการความรู้สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

เกษตรกรที่มีจำนวนปีที่ปลูกยางพาราแตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ ระยะเวลาต่ำกว่า 7 ปี ระยะเวลา 7-9 ปี และระยะเวลามากกว่า 9 ปี มีระดับความต้องการความรู้แตกต่างกัน จำนวน 19 เรื่อง ได้แก่ การเลือกพื้นที่ปลูกยาง การเตรียมพื้นที่ การปลูกยางด้วยต้นยางชำถุง การปลูกยางด้วยเมล็ดแล้วคิดดา การตัดแต่งกิ่ง การใส่ปุ๋ยแบบเป็นแถบ การใส่ปุ๋ยแบบหลุม การใส่ปุ๋ยแบบหว่าน การกำจัดวัชพืชโดยไม่ใช้สารเคมี การกำจัดวัชพืชโดยใช้สารเคมี การกรีดยาง การกรีดยางครึ่งต้นวันเว้นสองวันร่วมกับการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง การกรีดยางครึ่งต้นวันเว้นวัน การกรีดยางครึ่งต้นวันเว้นสองวัน การทำยางแผ่นดิบ การทำยางแผ่นผึ่งแห้ง การทำยางแท่ง การทำยางแผ่นรมควัน และแหล่งที่ตั้งโรงงานยางดิบ โดยพบว่า เกษตรกรที่มีระยะเวลาปลูกยาง 8-9 ปี มีระดับความต้องการความรู้สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานในการผลิตยางพาราแตกต่างกัน 2 กลุ่มคือ จำนวนแรงงานผลิตยาง 1-2 คน และจำนวนแรงงานผลิตยาง 3-4 คน มีระดับความต้องการความรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทุกเรื่อง

เกษตรกรที่มีรายได้จากยางพาราแตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท มีรายได้ 20,000-60,000 บาท และรายได้มากกว่า 60,000 บาท มีระดับความต้องการความรู้แตกต่างกัน จำนวน 17 เรื่อง ได้แก่ การเลือกพื้นที่ปลูกยาง การเตรียมพื้นที่ปลูกยาง การปลูกยางด้วยเมล็ดแล้วคึดตาในแปลง การปลูกด้วยต้นคอดตา การปลูกด้วยต้นยางชำถุง การปลูกซ่อมยาง การใส่ปุ๋ยแบบหูลุม การกำจัดวัชพืชโดยใช้สารเคมี และไม่ใช้สารเคมี การตัดแต่งและสร้างทรงพุ่ม การปลูกพืชคลุมดิน การปลูกพืชแซมยาง ลักษณะพันธุ์ยาง การขยายพันธุ์ยาง การทำยางแผ่นดิบ การทำยางแผ่นผึ่งแห้ง การทำน้ำยางข้น โดยพบว่า เกษตรกรที่มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท มีความต้องการความรู้สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ในเรื่อง การเลือกพื้นที่ปลูกยาง การใส่ปุ๋ยแบบหูลุม การกำจัดวัชพืชโดยใช้สารเคมี และไม่ใช้สารเคมี การทำยางแผ่นดิบ การทำยางแผ่นผึ่งแห้ง การเตรียมพื้นที่ปลูกยาง การปลูกด้วยต้นยางชำถุง การปลูกซ่อมยาง การตัดแต่งและสร้างทรงพุ่ม คุณลักษณะประจำพันธุ์ยาง และการขยายพันธุ์ยาง มีระดับความต้องการความรู้สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ส่วนเรื่องการปลูกด้วยต้นคอดตา การปลูกพืชคลุมดิน พบว่า เกษตรกรที่มีรายได้ 20,000-60,000 บาท มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ส่วนเรื่องการทำน้ำยางข้น พบว่า เกษตรกรที่มีรายได้มากกว่า 60,000 บาท มีระดับความต้องการความรู้สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

2) ความต้องการในรูปแบบวิธีการส่งเสริมการผลิตยางพารา

เกษตรกรที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีระดับความต้องการในรูปแบบวิธีการส่งเสริมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จำนวนทั้งหมด 9 เรื่อง ได้แก่ การเข้าเยี่ยมชมของเจ้าหน้าที่ การจัดประชุมกลุ่ม การจัดฝึกอบรม การแจกเอกสารคำแนะนำ การไปทัศนศึกษา การจัดทำแปลงสาธิต การจัดงานวันรณรงค์ การใช้โทรทัศน์/วิทยุ และการใช้หอกระจายข่าว

เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ อายุไม่เกิน 40 ปี อายุ 40-50 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี มีระดับความต้องการในรูปแบบวิธีการส่งเสริมแตกต่างกัน จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ การจัดประชุมกลุ่ม และการจัดฝึกอบรม โดยพบว่าเกษตรกรที่มีอายุ 40-50 ปี มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน 2 กลุ่มคือ จบประถมศึกษา และจบมัธยมศึกษา มีระดับความต้องการในรูปแบบวิธีการส่งเสริมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จำนวนทั้งหมด 9 เรื่อง ได้แก่ การเข้าเยี่ยมชมของเจ้าหน้าที่ การจัดประชุมกลุ่ม การจัดฝึกอบรม การแจกเอกสารคำแนะนำ การไปทัศนศึกษา การจัดทำแปลงสาธิต การจัดงานวันรณรงค์ การใช้โทรทัศน์/วิทยุ และการใช้หอกระจายข่าว

เกษตรกรที่มีสถานภาพเป็นประธานกลุ่ม และเป็นสมาชิกกลุ่ม มีระดับความต้องการในรูปแบบวิธีการส่งเสริมแตกต่างกัน จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ การใช้ห่อกระเจียวข้าว การใช้โทรศัพท์/วิทยุ และการไปทัศนศึกษา โดยพบว่า ในเรื่อง การใช้ห่อกระเจียวข้าว และการใช้โทรศัพท์/วิทยุ เกษตรกรที่เป็นประธานกลุ่มจะมีระดับความต้องการสูงกว่าผู้ที่เป็นสมาชิกกลุ่ม ส่วนเรื่องการไปทัศนศึกษา พบว่า เกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มมีระดับความต้องการสูงกว่าผู้ที่เป็นประธานกลุ่ม

เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนแตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ แรงงานต่ำกว่า 4 คน แรงงาน 5-6 คน และแรงงานมากกว่า 6 คน มีระดับความต้องการในรูปแบบวิธีการส่งเสริมแตกต่างกัน จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ การจัดประชุมกลุ่ม การจัดทำแปลงสาธิต การจัดงานวันรณรงค์ การใช้โทรศัพท์/วิทยุ และการใช้ห่อกระเจียวข้าว โดยพบว่า ในเรื่อง การจัดประชุมกลุ่ม และการจัดทำแปลงสาธิต เกษตรกรที่มีแรงงานต่ำกว่า 4 คน มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ส่วนเรื่อง การจัดงานวันรณรงค์ การใช้โทรศัพท์/วิทยุ และการใช้ห่อกระเจียวข้าว พบว่า เกษตรกรที่มีแรงงาน 5-6 คน มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

เกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักด้านเกษตรกรรม และประกอบอาชีพหลักด้านอื่นๆ(ค้าขาย รับจ้างทั่วไป และรับราชการ) มีระดับความต้องการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญจำนวนทั้งหมด 9 เรื่อง ได้แก่ การเข้าเยี่ยมชมของเจ้าหน้าที่ การจัดประชุมกลุ่ม การจัดฝึกอบรม การแจกเอกสารคำแนะนำ การไปทัศนศึกษา การจัดทำแปลงสาธิต การจัดงานวันรณรงค์ การใช้โทรศัพท์/วิทยุ และการใช้ห่อกระเจียวข้าว

เกษตรกรที่มีพื้นที่ทำการเกษตรแตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ พื้นที่ต่ำกว่า 40 ไร่ พื้นที่ 40-80 ไร่ และพื้นที่มากกว่า 80 ไร่ มีระดับความต้องการรูปแบบวิธีการส่งเสริมแตกต่างกัน จำนวน 2 วิธี ได้แก่ การจัดฝึกอบรม และการแจกเอกสารคำแนะนำ โดยที่เกษตรกรที่มีพื้นที่ทำการเกษตรต่ำกว่า 40 ไร่ มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

เกษตรกรที่มีรายได้ภาคเกษตรที่แตกต่างกัน 3 กลุ่ม รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ 10,000-30,000 บาท และรายได้มากกว่า 30,000 บาท มีระดับความต้องการรูปแบบวิธีการส่งเสริมแตกต่างกัน จำนวน 1 เรื่อง การไปทัศนศึกษา โดยที่เกษตรกรที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกยางแตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ พื้นที่ต่ำกว่า 10 ไร่ พื้นที่ 10-30 ไร่ และพื้นที่มากกว่า 30 ไร่ มีระดับความต้องการรูปแบบวิธีการส่งเสริมแตกต่างกัน จำนวน 5 เรื่อง และพบว่า เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกยาง 10-30 ไร่ จะมีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ในเรื่อง การจัดประชุมกลุ่ม การจัดฝึกอบรม และการใช้ห่อกระเจียวข้าว ส่วนเรื่องการแจกเอกสาร

คำแนะนำและการไปทัศนศึกษา พบว่า เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกยางต่ำกว่า 10 ไร่ จะมีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

เกษตรกรที่มีจำนวนปีที่ปลูกยางแตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ ระยะเวลาต่ำกว่า 7 ปี ระยะเวลา 8-9 ปี และระยะเวลามากกว่า 9 ปี มีระดับความต้องการรูปแบบวิธีการส่งเสริมแตกต่างกัน จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ การจัดฝึกอบรม การเข้าเยี่ยมชมของเจ้าหน้าที่ การจัดประชุมกลุ่ม การแจกเอกสารคำแนะนำ และการไปทัศนศึกษา โดยพบว่าเกษตรกรที่มีจำนวนปีปลูกยาง 8-9 ปี มีความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานผลิตยางแตกต่างกัน 2 กลุ่มคือ แรงงาน 1-2 คน และแรงงาน 3-4 คน มีระดับความต้องการรูปแบบวิธีการส่งเสริมแตกต่างกัน จำนวน 1 เรื่องคือ การไปทัศนศึกษา โดยพบว่า เกษตรกรที่มีแรงงานผลิตยาง 1-2 คน มีระดับความต้องการสูงกว่าเกษตรกรที่มีแรงงานผลิต 3-4 คน

เกษตรกรที่มีรายได้จากยางพาราที่แตกต่างกัน จำนวน 3 กลุ่มคือ รายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท รายได้ 20,000-60,000 บาท และรายได้มากกว่า 60,000 บาท มีระดับความต้องการรูปแบบวิธีการส่งเสริมแตกต่างกัน จำนวน 8 เรื่อง ได้แก่ การเข้าเยี่ยมชมของเจ้าหน้าที่ การจัดประชุมกลุ่ม การจัดฝึกอบรม การแจกเอกสารคำแนะนำ การจัดทำแปลงสาธิต การจัดงานวันรณรงค์ การใช้โทรทัศน์/วิทยุ และการใช้หอกระจายข่าว โดยพบว่า เกษตรกรที่มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

3) ระดับความต้องการการให้บริการและสนับสนุนการผลิตยางพารา

เกษตรกรที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีระดับความต้องการการให้บริการและสนับสนุนการผลิตแตกต่างกัน จำนวน 1 เรื่องคือ สินเชื่อเพื่อการผลิต(เงินทุน) โดยที่เกษตรกรที่เป็นเพศหญิงมีระดับความต้องการสูงกว่าเพศชาย

เกษตรกรที่มีอายุที่แตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ อายุไม่เกิน 40 ปี อายุ 40-50 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี มีระดับความต้องการการให้บริการและสนับสนุนการผลิตแตกต่างกัน จำนวน 1 เรื่องคือ ค้นพันธุ์ยางพารา โดยพบว่าที่เกษตรกรที่มีอายุ 40-50 ปี มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาจบประถมศึกษาและจบมัธยมศึกษา มีระดับความต้องการการให้บริการและสนับสนุนการผลิตแตกต่างกัน จำนวน 1 เรื่องคือ สินเชื่อเพื่อการผลิต โดยที่เกษตรกรที่จบมัธยมศึกษา มีระดับความต้องการสูงกว่าเกษตรกรที่จบประถมศึกษา

เกษตรกรที่มีสถานภาพเป็นประธานกลุ่มและเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่ม มีระดับความต้องการการให้บริการสนับสนุนการผลิตแตกต่างกัน จำนวน 1 เรื่องคือ สินเชื่อเพื่อการผลิต โดยที่เกษตรกรที่เป็นประธานกลุ่มมีระดับความต้องการสูงกว่าผู้ที่เป็นสมาชิกกลุ่ม

เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนแตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ จำนวนแรงงานต่ำกว่า 4 คน แรงงาน 4-6 คน และแรงงานมากกว่า 6 คน มีระดับความต้องการการให้บริการและสนับสนุนการผลิตแตกต่างกัน จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ แหล่งรับซื้อผลผลิต การสนับสนุนค้ำประกันฐานะทางการเงิน และการประชาสัมพันธ์คุณภาพผลผลิต โดยพบว่า ในเรื่องแหล่งรับซื้อผลผลิต และการประชาสัมพันธ์ผลผลิต เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานต่ำกว่า 4 คน มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ส่วนเรื่องการสนับสนุนค้ำประกันฐานะทางการเงิน เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงาน 4-6 คน มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

เกษตรกรที่มีอาชีพหลักด้านการเกษตรและมีอาชีพหลักด้านอื่นๆ (รับราชการ จำหน่าย รับจ้างทั่วไป) มีระดับความต้องการการให้บริการและสนับสนุนการผลิตแตกต่างกัน จำนวน 1 เรื่องคือ การจัดให้มีตลาดกลางรับซื้อผลผลิต โดยพบว่า เกษตรกรที่มีอาชีพหลักด้านการเกษตร มีระดับความต้องการสูงกว่าเกษตรกรที่มีอาชีพหลักด้านอื่นๆ

เกษตรกรที่มีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรแตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ พื้นที่ต่ำกว่า 40 ไร่ พื้นที่ 40-80 ไร่ และพื้นที่มากกว่า 80 ไร่ มีระดับความต้องการการให้บริการและสนับสนุนการผลิตแตกต่างกันจำนวน 1 เรื่อง คือ แหล่งให้คำแนะนำในการผลิตยาง โดยพบว่า เกษตรกรที่มีพื้นที่ทำการเกษตรต่ำกว่า 40 ไร่ และพื้นที่ 40-80 ไร่ มีระดับความต้องการสูงกว่าเกษตรกรที่มีพื้นที่ทำการเกษตรมากกว่า 80 ไร่

เกษตรกรที่มีรายได้จากภาคการเกษตรแตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ 10,000-30,000 บาท และรายได้มากกว่า 30,000 บาท มีระดับความต้องการการให้บริการและสนับสนุนการผลิตแตกต่างกัน จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์การกรีดยาง แหล่งรับซื้อผลผลิต และการประกันราคาผลผลิต โดยพบว่า เกษตรกรที่มีรายได้จากภาคเกษตรต่ำกว่า 10,000 บาท มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกยางพาราแตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ พื้นที่ต่ำกว่า 10 ไร่ พื้นที่ 10-30 ไร่ และพื้นที่มากกว่า 30 ไร่ มีระดับความต้องการการให้บริการและสนับสนุนการผลิตแตกต่างกัน จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์การกรีดยาง การประชาสัมพันธ์คุณภาพผลผลิต และการประกันราคาผลผลิต โดยพบว่า ในเรื่อง วัสดุอุปกรณ์การกรีดยาง และการประชาสัมพันธ์ผลผลิต เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกยางต่ำกว่า 10 ไร่ มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ส่วนเรื่องการประกันราคาผลผลิต เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกยาง 10-30 ไร่ มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

เกษตรกรที่มีจำนวนปีปลูกยางแตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ ระยะเวลาต่ำกว่า 7 ปี ระยะเวลา 8-9 ปี และระยะเวลามากกว่า 9 ปี มีระดับความต้องการการให้บริการและสนับสนุนการผลิตแตกต่างกัน จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ สินเชื่อเพื่อการผลิต การจัดให้มีตลาดกลางรับซื้อผลผลิต และแหล่งให้คำแนะนำปรึกษาปัญหาโดยพบว่า ในเรื่องการจัดให้มีตลาดกลางรับซื้อผลผลิต และแหล่งให้คำแนะนำปรึกษา เกษตรกรที่ปลูกยางแล้วมากกว่า 9 ปี มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ส่วนเรื่องสินเชื่อเพื่อการผลิต เกษตรกรที่ปลูกยางต่ำกว่า 7 ปี มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานผลิตยางแตกต่างกัน 2 กลุ่มคือ แรงงาน 1-2 คน และแรงงาน 3-4 คน มีระดับความต้องการการให้บริการและสนับสนุนการผลิตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จำนวนทั้งหมด 9 เรื่อง ได้แก่ การเข้าเยี่ยมชมของเจ้าหน้าที่ การจัดประชุมกลุ่ม การจัดฝึกอบรม การแจกเอกสารคำแนะนำ การไปทัศนศึกษา การจัดทำแปลงสาธิต การจัดงานวันรณรงค์ การใช้โทรทัศน์/วิทยุ และการใช้หอกระจายข่าว

เกษตรกรที่มีรายได้จากยางพาราแตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท รายได้ 20,000-60,000 บาท และรายได้มากกว่า 60,000 บาท มีระดับความต้องการการให้บริการและสนับสนุนการผลิตแตกต่างกัน จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ สินเชื่อเพื่อการผลิต การสนับสนุนยางพันธุ์ดี แหล่งรับซื้อผลผลิต และแหล่งให้คำแนะนำปรึกษา โดยพบว่า ในเรื่อง สินเชื่อเพื่อการผลิต การสนับสนุนยางพันธุ์ดี แหล่งรับซื้อผลผลิต เกษตรกรที่มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

ส่วนเรื่องแหล่งให้คำแนะนำปรึกษา เกษตรกรที่มีรายได้ 20,000-60,000 บาท มีระดับความต้องการสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

ผลการพิสูจน์สมมติฐาน

ผลการเปรียบเทียบระดับความต้องการของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการปลูกยางพาราในจังหวัดหนองคาย พบว่า เกษตรกรที่มีลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจสังคมบางประการ และสภาพการผลิตยางพาราที่แตกต่างกัน มีระดับความต้องการแตกต่างกันในบางเรื่องของการส่งเสริมการผลิตยางพารา ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานทางการวิจัยที่ว่า เกษตรกรที่มีลักษณะพื้นฐานแตกต่างกันในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการเป็นสมาชิกกลุ่ม จำนวนแรงงานในครัวเรือน อาชีพหลัก จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร รายได้จากภาคการเกษตร จำนวนพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวนปีที่ปลูกยางพารา จำนวนแรงงานในการปลูกยางพารา และรายได้จากยางพารา มีระดับความต้องการในเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการผลิตยางพารา รูปแบบวิธีการส่งเสริมเรื่องยางพารา และการให้บริการและสนับสนุนการผลิต ไม่แตกต่างกัน

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง ความต้องการของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการปลูกยางพาราในจังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการปลูกยางพารา สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวางแผน การบริหาร และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม เพื่อให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของเกษตรกรมากยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการปลูกยางพารา

จากผลการศึกษาจะพบว่า เกษตรกรมีปัญหามากใน 3 ประเด็นคือ เงินทุนไม่เพียงพอ ไม่ทราบแหล่งรับซื้อยาง และราคารับซื้อยางไม่ดี ดังนั้นการส่งเสริมการปลูกยางพาราควรเริ่มจากโครงการเล็กๆ เพื่อที่จะใช้เงินทุนน้อยลงและเกษตรกรควรหาแหล่งเงินทุนเพิ่มจากหน่วยงานของรัฐต่างๆ เช่น สำนักงานกองทุนสงเคราะห์สวนยาง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ส่วนเรื่องแหล่งรับซื้อยาง และราคารับซื้อยางไม่ดี เกษตรกรผู้ทำสวนยางควรมีการรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มดำเนินธุรกิจ หรือกลุ่มอาชีพผู้ปลูกยางพารา โดยรวมกลุ่มกันเพื่อปรับปรุงคุณภาพผลผลิตที่ต้องการจำหน่าย และรวมกลุ่มกันขายยางพาราทำให้ได้ยางพารามีคุณภาพสูงขึ้น และตัดปัญหาการถูกกดราคารับซื้อและเรื่องการโกงน้ำหนักยาง

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการส่งเสริมการปลูกยางพารา

ในการส่งเสริมการปลูกยางพารา เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

1) ในด้านการปลูกยางพารา การส่งเสริมควรเน้นให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ เรื่อง การปลูกยางด้วยต้นยางชำถุง การตัดแต่งกิ่งและสร้างทรงพุ่ม การใส่ปุ๋ยยางพารา การขยายพันธุ์ยาง โรคยางและการป้องกันกำจัด การกำจัดวัชพืช การปลูกพืชแซมยาง และการกรีดยาง เนื่องจากการวิจัยนี้ พบว่า ในเรื่องต่างๆดังกล่าว เกษตรกรมีระดับความต้องการมากเรื่องอื่นๆ

2) ในด้านการแปรรูปยางและการตลาดยางพารา เจ้าหน้าที่ส่งเสริมควรพิจารณาเน้นให้ความรู้แก่เกษตรกรในเรื่อง การทำยางแท่ง การทำยางแผ่นดิบ การทำยางแท่ง การทำยางแผ่นผึ่งแห้ง การทำยางเรพ การทำน้ำยางข้น การทำยางแผ่นรมควัน แหล่งโรงงานยางดิบ และการตลาดยางพารา เช่น แหล่งรับซื้อยาง ชนิดผลิตภัณฑ์ยาง ราคาขาย เนื่องจากผลการศึกษาวิจัยนี้พบว่า ในเรื่องต่างๆ ดังกล่าว เกษตรกรมีระดับความต้องการมากกว่าเรื่องอื่นๆ โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริม

เกษตรกรเน้นในกลุ่มที่มีอายุ 40-50 ปี และมีระยะเวลาปลูกยางมาแล้ว 8-9 ปี เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรในกลุ่มดังกล่าวมีระดับความต้องการมากกว่ากลุ่มอื่นๆ

5.2.3 ข้อเสนอแนะสำหรับรูปแบบและวิธีการส่งเสริมการปลูกยางพารา

ในการส่งเสริมการปลูกยางพารา หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมควรใช้วิธีการส่งเสริมหรือวิธีการถ่ายทอดความรู้โดยวิธี ดังต่อไปนี้คือ

1) ด้านรูปแบบวิธีการส่งเสริม ควรใช้วิธีดังต่อไปนี้ คือ การจัดประชุมกลุ่ม การจัดฝึกอบรม การใช้หอกระจายข่าว การไปทัศนศึกษาดูงาน การใช้โทรทัศน์/วิทยุ การจัดทำแปลงสาธิต การจัดงานวันรณรงค์ การแจกเอกสารคำแนะนำ และการเข้าเยี่ยมเยียนของเจ้าหน้าที่ โดยที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมควรจัดกิจกรรมการส่งเสริมแต่ละวิธีดังกล่าวข้างต้น ปีละ 1-2 ครั้ง

2) ด้านกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมควรเน้นวิธีการส่งเสริม ในเรื่อง การจัดประชุมกลุ่ม และการจัดฝึกอบรม แก่กลุ่มเกษตรกรที่มีอายุ 40-50 ปี และผู้ที่ผู้นำกลุ่ม ในเรื่องการใช้หอกระจายข่าว การเข้าเยี่ยมเยียนของเจ้าหน้าที่ และการแจกเอกสารคำแนะนำ ควรเน้นกับกลุ่มเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนน้อยกว่า 4 คน ส่วนเรื่องการจัดงานวันรณรงค์ การไปทัศนศึกษาดูงาน และการจัดทำแปลงสาธิต ควรเน้นกับกลุ่มเกษตรกรที่ปลูกยางมาแล้ว 8-9 ปี และเกษตรกรที่มีรายได้จากยางพาราค่ากว่า 20,000 บาท

5.2.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการสนับสนุนการผลิตยางพารา

การให้บริการและสนับสนุนการผลิตยางพารา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการให้บริการและสนับสนุนการผลิต ควรให้การสนับสนุนในเรื่อง ดังต่อไปนี้

1) การให้บริการและสนับสนุนด้านการผลิต ควรให้การสนับสนุนในเรื่อง สินเชื่อเพื่อการผลิต(เงินทุน) การสนับสนุนด้านขงพันธุ์ดี และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การกรีดยาง โดยควรเน้นกับกลุ่มเกษตรกรที่มีแรงงานน้อยกว่า 4 คน มีระยะเวลาการปลูกยางน้อยกว่า 7 ปี และกลุ่มเกษตรกรที่มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาทต่อปี

2) การบริการและสนับสนุนการตลาด ควรสนับสนุนในด้าน การประชาสัมพันธ์ผลผลิต แหล่งรับซื้อผลผลิต และการประกันราคาขาย การจัดตลาดกลางรับซื้อผลผลิต แหล่งให้คำแนะนำปรึกษาแนะนำ และการประกันราคาผลผลิต โดยควรเน้นในกลุ่มเกษตรกรที่มีรายได้จากการเกษตรต่ำกว่า 10,000 บาทต่อปี และกลุ่มที่มีจำนวนพื้นที่ปลูกยางน้อย ส่วนเรื่องการจัดตลาดกลางรับซื้อผลผลิต และแหล่งให้คำปรึกษา ควรเน้นในกลุ่มผู้ปลูกยางมากกว่า 9 ปี ทั้งนี้ผลจากการวิจัยพบว่า เกษตรกรในกลุ่มเหล่านี้มีระดับความต้องการค่อนข้างสูง

5.2.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาครั้งนี้ กล่าวได้ว่า การผลิตยางพารามีกิจกรรมมากมายตั้งแต่การปลูก การแปรรูป และการตลาด ดังนั้นหากต้องการได้รายละเอียดมากขึ้นผู้ศึกษาควรเลือกศึกษาในแต่ละด้านหรือศึกษาเพิ่มเติมในเรื่อง ดังต่อไปนี้

- 1) ควรมีการศึกษาถึงสภาพการปลูกยางพาราในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ และปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการปลูกยางพาราของเจ้าของสวนยางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 2) เนื่องจากยางพาราเป็นพืชส่งเสริมใหม่ควรจะศึกษาถึงปัญหาและความต้องการในการเพิ่มผลผลิตในการปลูกยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 3) ควรศึกษาเปรียบเทียบความต้องการความรู้และเทคโนโลยีการผลิตยางพาราของเกษตรกรเจ้าของสวนยางที่ได้รับการส่งเสริมโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ที่ให้การส่งเสริมการปลูกยางพารา
- 4) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการผลิต และการตลาดยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือว่าเป็นอย่างไร ทั้งนี้เพราะจากการศึกษา พบว่าเกษตรกรมีความต้องการมากในเรื่องแหล่งรับซื้อผลผลิตยาง และราคาขาย
- 5) ควรมีการศึกษา เกี่ยวกับผลตอบแทนทางด้านเศรษฐกิจของการปลูกยางพารา โดยเปรียบเทียบกับพืชไร่ชนิดอื่นๆ ที่เกษตรกรปลูกอยู่เดิม ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษา พบว่าสภาพพื้นที่เดิมที่ปลูกพืชเศรษฐกิจของเกษตรกร ร้อยละ 79.8 คือปลูกมันสำปะหลัง